

Stapelmuurtjes

Stapelmuurtjes zijn leuke elementen in de tuin om de biodiversiteit een boost te geven. Je kan er steenafval in verwerken, ze geven structuur aan de tuin, en ze zijn makkelijk om te maken.

AUTEUR & FOTO'S
MARLEEN MASSONNET

Marleen is tuinontwerper met de ethische principes in het hart en de ontwerpprincipes in het achterhoofd. Ze wil zoveel mogelijk tuineigenaars op pad helpen om hun tuin zodanig in te richten dat ze er zelf volop van kunnen genieten en hun eigen voedsel kunnen produceren. En dit terwijl de natuur en het klimaat erbij winnen.

www.arvensis.be

Boost voor biodiversiteit

Door een stapelmuur te bouwen, creëer je bijkomende microklimaten in de tuin. Zonbeschenen muren zijn echte warmtebatterijen. Ze warmen op als de zon erop schijnt en geven deze weer af zodra de omgevingstemperatuur zakt. Niet alleen vorstgevoelige planten profiteren van het warmere microklimaat langs een zuidgericht muurtje, ook dieren weten dit te appreciëren. Levendbarende hagedissen warmen zich graag in de zon. Als ze verstoord worden ritselen ze snel weg tussen de spleten van de gestapelde stenen.

Afhankelijk van de beschikbare ruimte kunnen er tal van dieren in leven zoals spinnen, mieren, pissebedden, duizendpoten, metselbijen en muizen. Kikkers, padden en salamanders gebruiken de holtes laag bij de grond om beschut te kunnen overwinteren. Winterkoninkjes en wezels kunnen er nesten in maken op voorwaarde dat de holtes groot genoeg zijn. Maak je een dikke, zware stapelmuur, dan kan je veel gangetjes en holtes maken en misschien zelfs een egelnestplaats voorzien.

Planten kunnen zich vestigen in de kieren en de spleten. Echte muurplanten zoals muurleeuwenbek, muurhavikskruid en muurvaren maken gebruik van de

kleinste kiertjes en hebben geen compost of potgrond nodig. Ze kunnen daardoor zelfs in gemetselde muren groeien. In stapelmuren wordt tijdens de aanleg vaak wat tuingrond in de holtes aangebracht zodat er een grotere verscheidenheid aan planten in kan groeien. Hoe voedselrijker dit medium is, hoe forser de planten zullen groeien. Meestal wordt er gekozen voor voedselarme grond zonder toevoeging van compost. Dan zijn het vooral typische planten van stenige terreinen die hier kunnen gedijen zonder dat ze worden weggeconcentreerd door sterk groeiende tuinplanten.

Aan de zuid- en westkant van een stapelmuur groeien planten die droog en warm kunnen staan zoals muurfijnstraal, muurpeper, muurleeuwenbek, tripmadam, huislook, zonneroosje, rode spoorbloem. Aan de noord- en oostkant blijft het wat frisser en doen muurvaren, blaasvaren, steenbreekvaren, gele helm-bloem, muurhavikskruid en verschillende mossen het goed.

Makkelijk in aanleg

Er zijn geen echte regels voor het stapelen van een muurtje. Heb je het graag los en speels, dan kan je een variatie aan materialen gebruiken en je creativiteit laten bepalen hoe je stapelt. Past een strak

muurtje beter in je tuin, dan beperk je je best tot één, of slechts een paar verschillende materialen en stapel je ordelijk. Voor de materialen kijk je best welke overschotjes van stenen, tegels, keien, boordstenen, dakpannen et cetera je hebt liggen, of je kan bij vrienden en familie vragen of zij nog wat hebben. Stapelmuren

Door een stapelmuur te bouwen, creëer je bijkomende microklimaten in de tuin

zijn een goede manier om een functie te geven aan materialen die anders tot afval herleid zouden worden.

Bij lage stapelmuren tot ongeveer vijftig centimeter hoog is een fundering niet noodzakelijk. Ga je hoger en wil je voorkomen dat het scheef zakt dan voorzie je best een stabiele laag in de ondergrond. Er wordt los gestapeld, zonder gebruik

te maken van cement of beton. Om te verzekeren dat het een stevig muurtje is, wordt er in verband gestapeld. Hierbij verspringen de verbindingsnaden, want als de naden aaneensluiten verzwakt dat de constructie. De voegen kan je al dan niet vullen met tuingrond. Houtstammen kunnen ook verwerkt worden in de stapelmuur. Houd er dan wel rekening mee dat deze zullen vergaan. Als het hout onder in de muur zit, zal die in elkaar zakken, dus het is beter om hout in het bovenste deel van de stapelmuur te verwerken.

Hoge functionaliteit

Een stapelmuur ziet er leuk uit. Het geeft jaarrond sfeer en zodra er planten in beginnen te groeien geeft het ook wat maturiteit aan de tuin.

Het zijn niet alleen mooie, maar ook functionele elementen voor de tuin. Een muurtje kan de tuin opdelen en definitie geven aan een ruimte. 's Winters worden muurtjes meestal nog zichtbaarder doordat er dan minder groen in de tuin is. Het zijn dan belangrijke structurele elementen en voorkomen dat de tuin zijn karakter verliest.

Stapelmuren kunnen ook gebruikt worden als keermuurtje om niveauverschillen in de tuin op te vangen. Of je kan

ze gebruiken als wand voor een verhoogd bed. In dit geval wordt de muur lichtjes schuin gestapeld, leunend tegen de aarde, om toch voldoende stevigheid te geven. Een stabiel muurtje van zo'n vijftig centimeter hoog kan een aangenaam bankje zijn als je het afdekt met een vlakke steen of tegel.

Varianten

Heb je geen zin om te stapelen, maar wil je toch je steen- of puinresten verwerken in de tuin? Dan is een schanskorf een nette oplossing. De metalen draadkorf geeft stevigheid aan de constructie en je kan hem zonder al te veel nadenken vullen. En het kan nóg eenvoudiger met een simpele steenhoop, of letterlijke puinhoop. Het oogt nogal nonchalant en zal voor de meeste tuineigenaars te slordig zijn. Maar de natuur ziet dat anders en zal zo'n puinhoop in geen tijd innemen.

Waar wacht je nog op om er ook in jouw tuin eentje te maken?

